

Det har endda klaret sig saaledes, at der er blevet en klækkelig Reservefond, og man vil ikke kunne sige, at Bestyrelsen har tilsidesat kunstneriske Interesser af Hensyn til de finansielle.

I Bemærkningerne til Lovforslaget af 1903 udtaler Direktør Einar Christiansen om Bestyrelsens Forpligtelser under den ny Ordning: „De kunstneriske Forpligtelser ville bestaa i Fremførelsen og Bevarelsen af et klassisk og nationalt Repertoire (paa alle tre Kunstarters Omraade), for hvis Opretholdelse der dog ikke bør opstilles detaillerede Regler. De økonomiske Forpligtelser ville bestaa i en saadan Administration af Teatrets Indtægter i Forening med den faste Subvention, at Teatret ikke behøver yderligere Støtte af Staten.“ Den sidste Forpligtelse er opfyldt. Hvorvidt de kunstneriske Forpligtelser ere opfyldte, kan der disputeres i al Evighed om, men jeg tror ikke, det kan siges, at de kunstneriske Forpligtelser ere tilsidesatte af Teatrets Ledelse af Hensyn til at naa den størst mulige Indtægt, altsaa af Hensyn til at opfylde sine økonomiske Forpligtelser.

Imidlertid, det synes jo nu en Gang at være fastslaaet, at som Stillingen er, er den alligevel umulig. Den nuværende Tilstand kan og bør ikke fortsættes ud over et stærkt begrænset Tidsrum, de her fastsatte 3 Aar. Derom synes der at være Enighed baade hos dem, der i et nyt Teater, endnu en Statsscene, se den eneste Helse, og hos dem, der ere imod denne Udvej eller dog anse den for ufarbar. Men naar vi nu altsaa bestemme: Endnu kun 3 Aar, saa skal det ved Loven af 1903 indførte Forhold være forbi — Loven af 1903 indførte en forsøgsvis Ordning, som man den Gang tænkte sig fortsat, om Resultatet viste sig tilfredsstillende, men Loven af 1908 fastsætter i Modsætning hertil en vis Tidsfrist, markerer et Tidspunkt, hvor man skal over til en anden Ordning —, saa ønsker jeg dog at udtale, at de Forudsætninger, hvorunder Loven af 1903 blev given, ikke ere bristede. Loven og den ved denne indførte Ordning har ingenlunde vist sig forfejlet. De 5 Aar, hvori Loven har bestaaet, have opfyldt, hvad Regering og Rigsdag ventede sig af den. Thi de Klager, der nu lyde over de umulige Forhold ved Teatret, angaa ikke det finansielle Forhold, der indførtes ved Loven. De angaa heller ikke den friere Stilling, den større Selvstændighed, som ved Loven blev tildelt Teatrets Ledelse eller Direktionens Benyttelse af denne sin friere og selvstændigere Stilling. Herover

kan der ikke klages og klages der ikke — medmindre man med den ærede Ordfører vil sige, at Direktionen har ført Klage over sig selv.

Naar jeg siger, at der ikke klages over Direktionens Ledelse af Teatret, er det naturligvis relativt som alt andet i Verden — jeg mener i Forhold til, hvorledes det før har været. Det er ikke mange Aar siden — det var i 1899 —, at en tidligere Kultusminister udtalte her i Salen, da Teaterforholdene vare for: „Det vil være umuligt her i København at faa en Teaterledelse, der ikke mer eller mindre vil blive skældt Hæder og Ære fra, hvordan Pokker den saa bærer sig ad“ — saaledes lode hans Ord. Men her maa den nuværende Direktion sige: Nu ere Tiderne forandrede. Den Art Angreb har ikke fundet Sted i de Aar, den nuværende Direktion har haft den større Frihed og Selvstændighed, som blev indført ved Loven af 1903.

Naar den ny Lov med sin forkortede Varighed og i Henhold til Udtalelser i Betænkningen af den ærede Ordfører og andre ærede Medlemmer skal afslutte den nuværende Ordning, er Anledningen inderst inde ogsaa et nyt Moment. Det er ikke just Fortsættelsen af tidligere Tidens Teaterstridigheder og Teaterkampe her paa Rigsdagen, men det er det forholdsvis ny Spørgsmaal: Skal man gaa til at give de to Kunstarter, Operaen og Skuespillet, hver sit Teater?

Om Spørgsmaalet: et nyt Teater kan jeg i alt væsentligt henholde mig til mine Udtalelser ved første Behandling, og den fremkomne Betænkning giver mig baade fra Flertals og fra Mindretals Side fuldstændig Ret i min da fremsatte Mening om Udsigterne paa det nuværende Tidspunkt til, at Staten skulde opføre og drive et nyt Teater. Heri bringer Betænkningen intet nyt. Stillingen er her, som jeg forudsaa den ved Forslagets Fremsættelse, og som de allerfleste maatte forudse den. Men i den nu fastsatte Tidsfrist for det nuværendes Bestaaen, det nu fastsatte 3-Aar, der skal danne en Grænse mellem Nutid og Fremtid, ville Talsmændene for endnu et Teater ved Fastsættelsen af denne bestemte Grænse finde ny og forøget Anledning til Agitation og Arbejde for deres Tanke. Man vil da mulig ogsaa faa at se, hvorvidt Tanken i Løbet af denne Mellemtid vil kunne blive underbygget med saadanne reelle Tilbud, som ere antydede af det ærede Medlem for Frederiksborg Amts 2den Valgkreds (Johan Knudsen), som det ærede Medlem fra Nørresundby